

Кельм – Кельменецький р-н
Кіцм. – Кіцманський р-н
Нов. – Новоселицький р-н
Пут. – Путильський р-н
Сок. – Сокирянський р-н
Стор. – Сторожинецький р-н
Хот. – Хотинський р-н

Список використаних джерел

1. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования / Илья Романович Гальперин. – М. : Наука, 1981. – 139 с.
2. Гриценко П.Ю. Текст як простір вияву діалектних явищ / П.Ю. Гриценко // Зб. лінгв. пр. до 60-річчя проф. Колесникова. – Ізмаїл, 2000. – С.9-15.
3. Гуйванюк Н.В. Формально-семантичні співвідношення в системі синтаксичних одиниць / Ніна Василівна Гуйванюк. – Чернівці: Рута, 1999. – 336 с.
4. Каменская О.Л. Текст и коммуникация: [учеб. пособ.] / Ольга Львовна Каменская. – М.: Высшая школа, 1990. – 152 с.
5. Культура русской речи: энциклопедический словарь-справочник / [ред.: Л.Ю. Иванова, А.П. Сковородникова, Е.Н. Ширяев [и др.]. – М.: Флинта: Наука, 2003. – 840 с.
6. Леонтьев А.А. Национальные особенности коммуникации как междисциплинарная проблема. Объем, задачи и методы этнопсихолингвистики / А.А. Леонтьев // Национально-культурная специфика речевого поведения / АН СССР, Ин-т языкознания. – М.: Наука, 1977. – С. 5-14.
7. Леонтьев А.А. Признаки связности и цельности текста / А.А. Леонтьев. // Лингвистика текста: [сб. науч. тр.]. – М., 1975. – Вып. 103. – С. 60-70.
8. Чернявская В.Е. Лингвистика текста: Поликодовость, интертекстуальность, интердискурсивность: учеб. пособ. / Валерия Евгеньевна Чернявская. – М.: Либроком, 2009. – 248 с.

Summary. The article deals with the analysis of subcategory of completion in Bukovinean patois dialectal texts. Believing, that completion is governed by the category of integrity, we distinguish four categories of completeness (integrity) of a dialectal text.

Key words: constitutive features of a text, dialectal text, subcategory of completeness, category of integrity, anaphora, maxim, apothegm.

Отримано: 17.10.2012 р.

УДК 811.161.2'373'282.2(47785)

Ю.М. Руснак

НАЗВИ ДРУГОРЯДНИХ ЧИНІВ ВЕСІЛЬНОГО ДІЙСТВА У БУКОВИНСЬКИХ ГОВІРКАХ

У статті йдеться про назви другорядних чинів буковинського весільного дійства. Слов'янський мовний континуум став підґрунтям для аналізу буковинської весільної термінології. Визначено походження слів, їх фонетичні вияви у різних регіонах України, межі поширення.

Ключові слова: буковинський діалект, лексика весільної обрядовості, весільний термін, номінація, перифраза, апелятивація, десемантизація.

Лексика родинної (весільної) обрядовості перебуває в полі зору українських мовознавців. Так, об'єктом дослідження М. Бігусяка послугувала лексика весільного обряду гуцульських говірок, на матеріалі середньонадніпрянських говірок весільну термінологію вивчала Н. Грозовська, на матеріалі степових говірок – В. Дроботенко, східнословобожанських – І. Магрицька, поліських – П. Романюк, бойківських – Н. Хібеба, подільсько-буковинсько-надністрянського суміжжя – О. Жвава, весільну лексику літературної мови проаналізував В. Шевченко.

Весільна драма як викристалізоване часом театральне дійство передбачає розподіл ролей. Основними героями весільної драми є наречений і наречена, їхні батьки, а навколо них об'єднуються інші дійові особи: дружки, дружби, весільні батьки, свашки і т. д. Крім них, до складу трупи

весільної драми належать і другорядні чини: *свашки, старости, кодаш, чіповий*. Назви учасників весільної драми мають статус весільних термінів.

У буковинському весіллі велика роль відводиться *свашкам* – жінкам, які розважають гостей на весіллі, міняють дари, співом супроводжують обрядодії, подекуди виготовляють вінки молодим. Назви свашок представляють мовні одиниці: *с'вашка* (заг.), *с'тарша с'вашка* (Хот., Кельм., Нов.), *с'ваха* (Стор., Пут., Вижн.), *с'тарша с'ваха* (Стор., Вижн.), *'гос'ті ш че"ре"виками* (Вижн.), *ста'рі ба'би* (Вижн), *'хатні* (Кельм.).

Значення «жінка, яка, добре знаючи весільні обряди, порядкує на весіллі» реалізують слова *сваха, свашка* [СУМ IX, 67; Піп., 171; Ониш. II, 206; Гліб., 82; Арк. II, 136; Магр., 134–135]. За нашими спостереженнями, у буковинському діалекті зазвичай використовують слово *свашка*, що дає право стверджувати про десемантизацію у структурі слова суфікса *-к-*. Проте спорадично у говірках трапляються з цим значенням номінації *с'ваха*. У діалектному дискурсі на позначення свашок використовують перифразу *'гос'ті ш че"ре"виками*. Свашок називали подекуди *ста'рі ба'би*, пор. також у східнослов'янських говірках *ба'би* «свашки нареченого/ нареченої» [Магр., 16]. На Кельменеччині свашок, жінок, які допомагають на весіллі, називають *'хатні: 'Хатні зби"рали й'ду с сто'лії / шоб ні'чо ни с'портилося* // (Кельм.).

Свашки були з боку молодого і молодої, причому вони підпорядковувалися одні одним: *Сваш'ки гу'л'айут з трайт'рами і с'тарша с'вашка молодого ста'їе 'коло молодого // а с'тарша с'вашка молодой / 'коло молодой //* (Нов.). Ієрархія свашок існує в українських говірках, напр.: [Гліб., 173; Роман., 236]. У бойківських говірках з цим значенням функціонують слова *при'данка, провід'ниця, 'чинна, 'чільна с'ваха* «найстарша сваха на весіллі» [Хіб., 304, 305, 307], *старос'ціна* «найстарша сваха на весіллі» [Ониш. II, 250], у поліських – *при'данка, прис'ваха, с'ваха, с'вашка* [Гур., 154, 159, 170].

На старостів у різних населених пунктах покладалися різні функції, передовсім вони домовлялися про одруження, керували весільним дійством. Мотивацію слова *с'тароста*, що ілюструє тенденцію мовомислення буковинців до прозорості, пропонують самі діалектоносії: *Х'лопи"ц поси"лаїе до 'дійчини старос'тії // ста'рих двох вуй'кії //* (Вижн.), це слово вживається у вторинній номінативній функції, його первісне значення «виборна чи призначена особа, що керує справами будь-якого колективу» [2, 135]. Слово *староста* «особа, що сватає жениха нареченій або наречену женихові»; сват' фіксують словники [СУМ XI, 662; Грінч. IV, 199; Піп., 183; Ониш. II, 250], у білоруській мові у цьому значенні *сва'ты* [Бял. 402].

У буковинському весіллі існує своєрідна система староства. Слова на позначення цього весільного чину формують: *с'тароста* (заг.), *с'тарший с'тароста* (Кіцм.), *'перший с'тароста* (Стор.), *сва'тач* (Стор.), *сва'тич* (Заст.), *с'тарший сват* (Заст.), *посла'нец* (Стор.), *гово'рун* (Стор.), *побрі'хач* (Стор.), [СБГ, 434], *ка'н'оўский* (Кіцм., Заст.), *с'тарший ве"сіл'ний с'тароста* (Заст.), *с'тарший сват* (Стор.).

Для номінацій цього ряду гіперичними є слова *с'тароста, сват*. У буковинському діалекті вони зазвичай використовуються як дублети. Слова *гово'рун, побрі'хач* можна сприймати як окаріональні назви: *Сва'тії назі"вали шче сва'тач / посла'нец / гово'рун //* (Стор.).

Слово *староста*, як і слово *сват*, знає увесь слов'янський світ: [Грінч. IV, 199; Пав., 329, 330; Гліб., 106; Арк. II, 171; Магр., 141]. Лексема *сват* поширена в усьому слов'янському ареалі з XII ст. [Ср., III, 267; СУМ X, 662; Грінч. IV, 199; Жел. II, 853; Арк. II, 136; Роман., 226; Магр., 133; Глух., 44]. Слово *сватач*, суфіксальне утворення від *сватати*, функціонує у сучасній українській мові [СУМ, IX, 67]; у гуцульських говірках Закарпаття, в українських говірках Румунії [Сабад., 327; Пав., 171].

Про ієрархію староства свідчать номінації *с'тарший с'тароста, 'перший с'тароста, с'тарший сват*, пор. також: *підс'тароста, подс'таростный, подс'таростье, подс'тароциий* [Гур., 151].

У говірках с. Веренчанка Заст. і с. Ставчани Кіцм. р-нів старосту, який мав особливі повноваження під час весільних обрядодій (він заводив молодих на посад), називали *ка'н'оўский* або *с'тарший ве"сіл'ний с'тароста*. Можливо, слово *ка'н'оўский* – наслідок апелятивації, походить від прізвища людини, яку знали в краї і якій добре вдавалася роль свата. У «Пісні про Бондарівну» згадується пан Каньовський, який занапастив (застрелив) Бондарівну [26, 193–195]. Однак малоімовірно, що номінація весільного старости *ка'н'оўский* пов'язана з героєм історичної пісні.

У гуцульських говірках Буковини існує весільний староста, який має назву *береза* «чоловік старшого віку і поважний газда, якого спеціально наймають для того, щоб він співав весільних пісень» [Кож. II, 275; 13, с. 136]. Назви весільних чинів, напр., у західнополіських говірках, відрізняються від номінацій весільних чинів буковинського діалекту, пор.: *просва'туха* «старший сват, головний розпорядник на весіллі», *с'ванечка, с'ванька* «свашка», *сва'тове, сва'тух* «ті, що сватають», *с'вашка* «дівчина з весільної свити молодого», *с'тарший сват* «друг молодого» [Арк. II, 94, 136, 171]. До весіль-

них чинів Полісся належать *придані* ‘дружки від молоді’, *приданик* ‘весільний гість від нареченого’, *приданка* ‘свашка’ [Лис., 173].

Сему ‘жінка, що відповідають за приготування весільних страв’, мають слова: *кухар’ка* (заг.), *с’тарша кухар’ка* (заг.), *пома’гачки* (Кіцм.), пор.: у бойківських говірках *служали* ‘жінки, які прислужують на весіллі’ [Хіб., 306]. На *кухарку* покладається випікання калачів, приготування весільних страв. Слово *кухарка* відображене в словниках української мови [СУМ IV, 420; Грінч. II, 333]. У західнополіських говірках жінок, які випікали коровай, учасниць короваю, називали *верм’ячки* [Арк. I, 50]; у західноволинських говірках на позначення кухарки існує жартівлива назва *залізна ба’буня* [Корз., 120].

Слово *кухарка*, яке вперше зареєстровано в Острозькій Біблії 1581, запозичено з німецької мови (*kochen* – ‘варити’) через посередництво польської та чеської [ЭСРЯ II, 436]. З кухаркою на Буковині пов’язано ряд локальних обрядодій (назви становлять описові конструкції): *кухар’ка приносить ве^учер’у’тешчі* (Хот., Вижн.), *матка пла’тит кухар’ці за курку* (Кіцм.), [Пет., 101], *ви’водити галуш’ки* [Кож. II, 130], *кухар’ка да’їє матці пе^учену курку* (Заст.), *кухар’ка дає курку бат’кови* (Нов.), *кухар’ка прода’їє матці курку* (Заст.).

Г. Кожолянюк пише, що у Буковинському Передгір’ї (с. Великий Кучурів, с. Тисівці Стор. р-ну) на означення того, що весілля готує до початку, існував обряд *ви’водити галуш’ки* [Кож. II, 130].

До весільних чинів, які мали певні повноваження, належать: *ко’даш* (Кіцм.), [СБГ, 215], *фірман* (Вижн., Стор.), *чопо’вий* (Глиб., Вижн.), [СБГ, 649], *чипо’вий* (Заст.), *чапо’вий* (Заст.), *шипо’вий* (Заст.), *чіпо’вий* (Заст.).

Слово *ко’даш* належать до застарілих, відомості про нього подає СБГ: *кодаш* «родич молодого або молоді, який править кіньми під час весільного ходу». Лексемі *ко’даш* з цим значенням і ареалом поширення на Буковині фіксує Словник Б. Грінченка [Грінч. II, 263]. Слово *ко’даш* ‘товариш’ запозичено з тюрк. мов [ЭСРЯ II, 275; Даль II, 130]. Лексема *фірман* ‘людина, яка править кінним екіпажем; візник’ [СБГ, 591] утворилася на базі слів *фіра* ‘віз, підвода’ [СБГ, 591], запозиченого з нім. (пор.: *Fuhre* ‘підвода’ [НУС, 117]), *ман* ‘людина’, елемент *ман* перетворився в суфіксоїд. Лексема *фірман* у західноволинських говірках має вияв у фонетичному варіанті *фурман* [Корз., 248].

У гуцульських говірках існує весільний чин *ходаш*, *кодаш* ‘той, хто ходить біля гостей, виконуючи певні доручення’, мотивується словом *ходити* [13, с. 134]. Ймовірно, слово *ходаш* на тлі загальнослов’янського *ко’даш* можна розглядати як ілюстрацію народної етимології. У наддністрянських говірках з відповідним значенням зафіксоване слово *сва’ток* ‘посланець молоді’ [Шило, 235].

Слово *чопо’вий* «чоловік, що відає напоями на весіллі» – на території Буковини існує у формі фонетичних варіантів: *шипо’вий*, *чипо’вий*, *чіпо’вий*, *чапо’вий*; у закарпатських говірках – *цеп’нар’* [Сабад., 407], у бойківських – *цип’нар’* [Ониш. II, 353]. *Ципнар’* є твірним для *ципнарити* ‘бути чашиником на весіллі’ [Ониш. II, 353], пор.: *чопнар’* ‘той, хто наливає’ [Жел. II, 1075].

Лексема *чопо’вий* мотивує слово *чоп*, яке у буковинських говірках має значення ‘дерев’яний корок для бочки з пивом, вином’; це значення фіксують словники, пор.: *чип* ‘дерев’яна втулка для закупування отвору в посудині’ [ГТ, 213; Корз., 256; Мар., к.135], звідси виник вираз *п’яний як чип*. У творах Сидора Воробкевича слово *чоп* має значенням ‘алкогольні напої’. Пор.: *Сей оббив до роги до корими, скорий до чоп!* (Сид. Вороб. С.152) Слово *чоп* зі значенням ‘лоза, виноградна гілка’, ‘корок, кран’ поширене у багатьох слов’янських мовах, імовірно, походить з нім. *Zapfe* ‘корок, пробка’ [ЭСРЯ IV, 372]; у східнослов’янських говірках *забивати чоп* ‘післявесільна обрядодія’ [Ужч., 330].

Отож, культурні терміни на позначення вторинних весільних чинів у буковинському діалекті, маючи лінгвальну та функціональну специфіку, засвідчують єдиний мовний світ української нації.

Список скорочень

- Вижн. – Вижницький р-н
- Глиб. – Глибоцький р-н
- Заст. – Заставнівський р-н
- Кельм. – Кельменецький р-н
- Кіцм. – Кіцманський р-н
- Нов. – Новоселицький р-н
- Пут. – Путильський р-н
- Сок. – Сокирянський р-н
- Стор. – Сторожинецький р-н
- Хот. – Хотинський р-н

Список використаних джерел

1. Аркушин Г.Л. Словник західнополіських говірок. У 2-х т. / Г.Л. Аркушин. – Луцьк : Вежа, 2000. [Арк.]
2. Бігусяк М. Из спостережень над весільною лексикою гуцульського говору / Михайло Бігусяк // Гуцульські говірки: лінгвістичні та етнолінгвістичні дослідження / [відп. ред. Я.В.Закревська (НАН України. Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича)]. – Л., 2000. – С. 125-148.
3. Бялькевіч І.К. Краёвы слоўнік усходняй Магілёўшчыны / І.К. Бялькевіч. – Мінськ : Навука і техника, 1970. – 512 с. [Бял.]
4. Воробкевич С. Твори / С. Воробкевич / [упоряд., підгот текстів, вступ. ст. та приміт. М.Г. Івасюка]. – Ужгород : Карпати, 1986. – 562 с.
5. Гуцульські говірки. Короткий словник / [відп. ред. Я.Закревська]. – Львів, 1997. – 232 с. [ГГ]
6. Говірки південно-західного наріччя української мови : [зб. текстів / упоряд. Н.М. Глібчук]. – Львів : Видав. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2005. – 238 с. [Гліб.]
7. Старобільщина: Матеріали фольклорно-діалектологічних експедицій / [упоряд. : К.Д. Глуховцева, В.С. Курило, В.В. Леснова, [та ін.]; за ред. З.С. Сікорської – Луганськ : Шлях, 2000. – 128 с. [Глух.]
8. Гринченко Б.Д. Словарь української мови. У 4-т. / [ред. В.Д. Гринченка; передм. О.Тараненко]; [репринт. вид. 1906–1907 рр.]. – К. : Лексикон, 1996. [Грінч.]
9. Гура А.В. Из полесской свадебной терминологии. Свадебные чины (словарь : Н – СВАШКА) / А.В. Гура // Славянский и балканский фольклор. Духовная культура полесья на общеславянском фоне / [отв. ред. Н.И. Толстой]. – М. : Наука, 1986. – С. 144-177. [Гур.]
10. Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка. В 4-х т. / В. Даль [предисл. А.М. Бабкина]. – М. : Русский язык, 1978–1980. [Даль]
11. Желехівський Є., Недільський С. Малоруско-німецький словар. У 2-х т. – Львів, 1885–1886. [Жел.]
12. Кожоляно Г.К. Етнографія Буковини / Г. К. Кожоляно. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – Т.2. – 424 с. [Кож. II]
13. Корзонюк М.М. Матеріали до словника західноволинських говірок / М.М. Корзонюк // Українська діалектна лексика: зб. наук. пр. / [ред. І.Г. Матвія та ін.] – К. : Наук. думка, 1987. – С. 62-268. [Корз.]
14. Магрицька І. Словник весільної лексики українських східнословобожанських говірок / І. Магрицька. – Луганськ : Знання, 2003. – 172 с. [Магр.]
15. Мартинова Г.І. Лінгвістична географія правобережної Черкащини / Г.І. Мартинова. Черкаси : Відлуння, 2000. – 266 с. [Мар.]
16. Словник : Німецько-український. Українсько-німецький / [укл. : О.В. Дмитрієв, Г.В. Степенко]. – К. : Ірпінь, 2007. – 720 с. [НУС]
17. Онишкевич М.Й. Словник бойківських говірок. У 2-х ч. / М.Й. Онишкевич. – К. : Наук. думка, 1984. [Ониш.]
18. Павлюк М. Українські говори Румунії : Діалектні тексти / М. Павлюк, І. Робчук. – [Канада], 2003. – 783 с. [Пав.]
19. Петрюк В.О. Мамаївці – село, в якому ми живемо / В.О. Петрюк, Д.З. Петрюк. – Чернівці : Прут, 2008. – 164 с. [Пет.]
20. Піпаш Ю.О. Матеріали до словника гуцульських говірок (Косівська Поляна і Росішка Рахівського району Закарпатської області) / Ю.О. Піпаш, Б.К. Галас. – Ужгород : Ужгород. нац. ун-т, 2005. – 266 с. [Піп.]
21. Романюк П.Ф. Лексика весільного обряду Правобережного Полісся : Матеріали до «лексичного атласу української мови» / П.Ф. Романюк // Дослідження з української діалектології. – К. : Наук. думка, 1991. – С. 225–251. [Роман.]
22. Сабадош І. Словник закарпатської говірки села Сокирниця Хустського району / Іван Сабадош. – Ужгород : Ліра, 2008. – 480 с. [Сабад.]
23. Словник буковинських говірок / [заг. ред. Н.В. Гуїванюк]. – Чернівці : Рута, 2005. – 688 с. [СБГ]
24. Срезневський І.І. Матеріали для словаря древнерусского языка. В 3-х т. / І.І. Срезневський. – СПб., 1893–1903. [Ср.]
25. Словник української мови. У 11 т. / [ред. : І.К. Білодід, А.А. Бурячок, Г.М. Гнатюк та ін.]. – К. : Наук. думка, 1970–1980. [СУМ]
26. Українські народні думи та історичні пісні / [упоряд. : П.Д. Павлій, М.С. Родіна, М.П. Стельмах; М.Т. Рильський, К.Г. Гуслинський]. – К. : Вид-во Академії наук УРСР, 1955. – 670 с.
27. Ужченко В.Д. Фразеологічний словник східнословобожанських і степових говірок Донбасу / В.Д. Ужченко, Д.В. Ужченко. – [5-е вид. переб. й доп.]. – Луганськ : Альма-матер, 2005. – 348 с. [Ужч.]

28. Хібеба Н. Весільна лексика бойківського говору: матеріали до словника / Н. Хібеба // Діалектологічні студії. 5 : Фонетика, морфологія, словотвір / [відп. ред. П. Гриценко, Н. Хобзей]. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, 2005. – С. 299-311. [Хіб].
29. Шило Г. Наддністрянський регіональний словник / Гаврило Шило. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2008. – 288 с. (Серія «Діалектологічна скриня»). [Шило]
30. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка : в 4 т. / [пер. с нем. и доп. О.Н. Трубачева; ред. и послесл. Б.А. Ларина]. – М. : Прогресс, 1964–1973. [ЭСРЯ]

Summary. The article is about the names of the secondary orders of Bukovinean wedding. Slavic language kontituum gives ground to the analysis of the Bukovinean wedding terminology. The origin of words is defined, together with their regional phonetic manifestations and distribution boundaries.

Key words: Bukovinean patois, wedding rite vocabulary, a wedding term, nomination, periphrasis, appellation, desemantization.

Отримано: 14.10.2012 р.

УДК 811.111'37

I.A. Свідер

ОСОБЛИВОСТІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ЕМОТИВНИХ СИТУАЦІЙ У ЕПІСТОЛЯРНІЙ ПРОЗІ Д. Г. ЛОУРЕНСА

У статті описується реалізація емотивності у епістолярній прозі Д. Г. Лоуренса. Основна увага зосереджується на особливостях індивідуального стилю автора, пов'язаних із вираженням та репрезентацією емотивних концептів та ситуацій.

Ключові слова: емотивний дискурс, типова емотивна фраза, концепт, інтертекстуальність.

У процесі аналізу емотивного дискурсу розглядаються як його лінгвістичні, так і екстралінгвістичні компоненти. До лінгвістичних компонентів емотивного дискурсу належать емотивна лексика, фразеологія, емотивні конструкції, відповідне емотивно-просодичне оформлення. Екстралінгвістичні компоненти включають емоційну предметну ситуацію (у тому числі національно-культурний компонент) і емоційну комунікативну ситуацію, під якою розуміємо емоційну пресупозицію, емоційні наміри комунікантів та їх загальний емоційний настрій.

Для емотивної лексики, у зв'язку з дифузністю її семантики, характерним є явище емоційно-оцінної енантісемії. Суть цього феномену полягає в тому, що в різних контекстах емотивна лексика набуває прямо протилежного значення. Особливу тенденцію до енантісемії виявляють вигуки. Зважаючи на недискретний характер їх семантики, вони здатні виражати широкий спектр емоцій позитивної та негативної спрямованості. Наприклад, interjection «Oh» may express surprise, fear, joy, etc. [9, 804]. Ще однією особливістю емотивної лексики є переважання в мові та мовленні слів з негативною емотивною семантикою. В. Жельвіс стверджує, що «Емоційно навантажені слова негативного змісту зустрічаються в мовленні набагато частіше, ніж позитивного» [1, 25].

Ю. Караулов вірно зазначає, що «за кожним текстом стоїть мовна особистість, яка володіє мовною системою» [2, 7]. Кожна людина здатна виражати емоції, це є психолінгвістична закономірність, і у кожній мові існують певні культурно-специфічні універсалиї реалізації категорії емотивності. В. Шаховський підкреслює, що «яким би індивідуальним не було вираження емоцій, набір клішованих засобів та типізованих емоціональних ситуацій дозволяє відрізнити варіант моделі захоплення від варіантів моделі обурення. У цьому проявляється закономірність кодування лінгвістичної емотивності та емотивної прагматики» [5, 46].

Співвідношення когнітивної та емотивної функцій мови неоднозначне та складне. Наприклад, Р. Якобсон відмічав, що «експресивна» або «емотивна» функція ставить за мету безпосереднє вираження відношення мовця до висловлювання [6]. Його думку поділяв і А. Фоолен, стверджуючи, що «емоційне почуття мовця виражається і передається експресивною функцією» [7, 17]. Але, цілком зрозуміло, що емоції пронизують мову і якою б проблемою не займався лінгвіст, він, на якомусь етапі дослідження він зіштовхується із певним аспектом прояву у мові емотивної функції.